Dosarul nr. 2-3866/2023
(2-23126318-09-2-01092023-1**)**

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

26 decembrie 2023 mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi (sediul Central)
Instanţa de judecată in componenţa :
Preşedintele şedinţei, judecătorul Snejana Dubceac
Grefier Maria-Luiza
Repeșco

examinînd în şedinţa de judecată publică cauza civilă după cererea de chemare în judecată (concretizată) depusă de Grușca Ecaterina împotriva lui Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina în calitate de intervenient accesoriu Sula Ivan privind demolarea bunului, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,-

În conformitate cu art.art. 236, 238-241 CPC RM, instanța de judecată,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

1. La 01 septembrie 2023 reclamanta Grușca Ecaterina a înaintat cerere de chemare în judecată către Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina în calitate de intervenient accesoriu Sula Ivan privind demolarea bunului, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii s-a indicat că, prin contractul de vînzare-cumpărare nr.5364 din 22.04.2019 Grușca Ecaterina împreună cu soțul său Sula Ivan au devenit proprietari al bunului imobil situat în *****, fapt înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 23.04.2019 cu nr.cadastral*****.
3. Invocă că, la data de 08.09.2021 proprietari ai bunului imobil situat în ***** au devenit Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina, terenul fiind înregistrat cadastral cu nr. *****.
4. Menționează că, terenurile cu nr. cadastral***** și ***** au o linie de hotar comună. Pe linia de hotar de către Ceban Afanasie a fost construit fără certificat de urbanism și autorizație de construcție, o construcție auxiliară care este folosită de către soții Ceban pentru creșterea păsărilor domestice în calitate de incubator. Respectiv în perioada marte- august ultimii cresc în construcția dată păsări în cantități industriale.

5. Relatează că, construcția neautorizată se află la 2 m de la intrarea în casa de locuit a dnei Grușca Ecaterina, fapt ce îi provoacă ultimii un șir de incomodități. In primul rând este mirosul insuportabil care se emană din incubatorul de păsări pe timp de vară. Din acest motiv este imposibilă aerisirea casei, iar Grușca Ecaterina și membrii familie acesteia, inclusiv cei doi copii minori permanent sunt expuși să inhaleze aceste mirosuri. Drept urmare a acestor fapte au apărut probleme de sănătate a copilului Sula Maca care recent a fost diagnosticat cu alergie, fiind supus tratamentelor medicale.
6. Afirmă că, în legătură cu creșterea păsărilor în cantități industriale, ca urmare a hrănirii păsărilor și creșterii acestora se elimină gunoi și praf care la fel pe motivul, că incubatorul se află în drept cu ușa de intrare a casei ce aparține soților Grușca și Sula se așterne pe terasa geamuri de la fațada casei. Acest fapt face imposibilă buna conviețuire a vecinilor iar faptul că soții Ceban sunt atrași la răspunderea contravențională nu stopează în continuare afacerea sa. Aceștia achită amenzile dar continuă să crească păsările în imediata intrare în bunul imobil*****.01.
7. Invocă că, nenumăratele solicitări ale soților Grușca Ecaterina și Sula Ivan privind mutarea incubatorului în alt loc al terenului ce le aparține familiei Ceban au rămas fără nici o reacție, ultimii invocând că achită amenzile și au tot dreptul să-și desfășoare activitatea sa pe terenul ce le aparține.
8. Astfel, Grușca Ecaterina s-a adresat organelor de drept în vederea remedierii situații date, dar activitatea desfășurată în incubator nu este stopată, motiv pentru care reclamam este pusă în situația de ași apăra drepturile sale prin adresare în instanța de judecată.
9. Prin Hotărîrea Judecătoriei Bălți sediul Central nr.4-254/2022 din 19.12.2022 a fost recunoscut vinovat Ceban Afanasie de săvârșirea contravenției prevăzute de art.179 Cod contravențional și în temeiul normei menționate s-a stabilit numitului sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale, ceea c constituie 12 500 lei, fără aplicarea măsurii de siguranță în temeiul art.439/6 Cod contravențional - demolarea construcției neautorizate.
10. Susține reclamanta că, la insistența agentului constatator și a promisiunilor verbale din partea lui Ceban Afanasie, că nu va mai creea incomodități vecinilor săi și nu va exploata construcția neautorizată în calitate de incubator Grușca Ecaterina nu a contestat această hotărâre.
11. Argumentează că, odată cu venirea primăverii au apărut aceiași situație conflictuală legată de utilizarea încăperii construite neautorizate care ridică aceleași probleme și care ating drepturile de conviețuire a doi vecini având impact direct asupra vieții și sănătății familiei Grușca și Sula.
12. În legătură cu încălcarea regulilor de creștere a păsărilor și normelor sanitar veterinare stipulate în alin.(l) art.35 al Legii nr.221 din 19.10.2007 în privința

lui Ceban Afanasie a fost întocmit la data de 21.06.2022 proces verbal cu privire la contravenție pe art.158 alin.(l) Cod contravențional de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

13. Ulterior la 31.05.2023 pentru aceleași fapte de încălcarea a regulilor de creștere a păsărilor și normelor sanitar veterinare stipulate în alin.(l) art.35 al Legii nr.221 din 19.10.2007 în privința lui Ceban Ecaterina a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pe art.158 alin.(l) Cod contravențional de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

14. Potrivit informației eliberate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor nr.01/02-180 din 14.07.2022 de către Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina au fost achitate amenda contravențională și ultimii și-au asumat obligația în continuare să nu încalce Regulile de întreținere productivă a păsărilor.

15. Conform pct. 5.3.4 al СП 30-102-99 până la granița sectorului adiacent vecin distanța trebuie să corespundă conform condițiilor sanitare-menajere: de la construcția amenajată pentru animale- 4m, de la alte construcții -(băi, garajuri și altele) – l m.

16. Deci constată reclamanta că, Ceban Afanasie în luna martie 2022 a executat lucrări de construcție a unei anexe auxiliare la imobilul amplasat pe str. I. Pirogov 45 cu dimensiunile 6x4 m în lipsa actelor permisive, prin ce s-a încălcat Legea nr.721 din 02.02.1996, art.22 alin.(1) lit.b). Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție pe art.179 Cod contravențional, construcția se află pe linia de demarcare a terenurilor cu vecina sa Grușca Ecaterina, nerespectând distanța minimă de 1 metru și acareturile pentru animale au fost construite fără respectarea distanței de 4 metri.

17. Argumentează că, comportamentul soților Ceban care nu sistează activitatea sa în clădirea auxiliară de și au fost sancționați contravențional, duc la cauzarea unui prejudiciu moral lui Grușca Ecaterina și Sula Ivan. Din cauza acestui comportament reclamanta este pusă în situația de a se adresa organelor de drept însă acțiunile prejudiciabile ale acestora nu se sistează. Totodată condițiile de trai la care sunt supuși reclamanta și copii minori în perioada caldă a anului: miros, praf, gălăgie, cauzează ultimilor un prejudiciu moral pe care ultima îl estimează în mărime de 20000 lei. Mai mult ca atât în ultim perioadă din motivele enumerate mai sus copilul minor Sula Maxim a devenit alergic, iar activitatea în continuare a incubatorului duce la agravarea stării de sănătate a ultimului.

18. Solicită admiterea cererii de chemare în judecată; constatarea faptului încălcării dreptului de vecinătate prin acțiunile pârâților Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina; obligarea lui Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina să demoleze din cont propriu construcția auxiliară neautorizată situată în *****pe terenul cu nr.

cadastral cu nr. ***** lângă hotarul cu terenul *****; Încasarea solitară de la Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina în beneficiului lui Grușca Ecaterina a prejudiciului moral în mărime de 20000 de lei; Încasarea din contul lui Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina în beneficiului lui Grușca Ecaterina a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 150 lei, cheltuieli de pregătire a acțiunii ce ține de solicitarea informației de la ASP Cadastru care vor fi concretizate ulterior și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

19. În cadrul ședinței de judecată, reclamanta Roșca Olga și reprezentantul acesteia avocatul Guțu Tatiana, au concretizat pretențiile, solicitând: obligarea lui Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina să demoleze din cont propriu construcția auxiliară neautorizată situată în mun. Bălți str.N. Pirogov 45 pe terenul cu nr.cadastral ***** lângă hotarul cu terenul *****; încasarea solitară de la Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina în beneficiului lui Grușca Ecaterina a prejudiciului moral în mărime de 20000 de lei; încasarea din contul lui Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina în beneficiului lui Grușca Ecaterina a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 150 lei, cheltuieli de pregătire a acțiunii ce ține de solicitarea informației de la ASP Cadastru care vor fi concretizate ulterior, cheltuieli privind efectuarea avizului publicitar și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10000 lei.

20. Intervenient accesoriu Sula Ivan la ședința de judecată nu s-a prezentat însă a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

21. Potrivit prevederilor art.206 alin.(1) Cod de procedură civilă, *Părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre. Dacă partea solicită să-şi dovedească pretenţiile sau obiecţiile prin ascultarea celeilalte părţi, instanţa cere să se prezinte personal în faţa judecăţii.*

22. Pârâții Ceban Afanasie și Ceban Ecaterina fiind înştiinţat despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, ultimul nu s-a prezentat, înștiințările au fost remise cu mențiunea *,,nereclamat”*.

23. Pârâții fiind citați legal nu s-a prezentat și nici nu au comunicat motivele imposibilității prezentării sale, pe cale de consecință instanța de judecată a dispus examinarea cauzei civile în lipsa acestora.

24. Astfel, cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate a fost expediată pârâților la adresa indicată în acțiune, cu aviz recomandat, adică prin unul din mijloacele de comunicare a actelor prevăzute la art.100 CPC.

25. Respectiv, reieșind din faptul că instanța de judecată a întreprins măsuri de citare a pârâților cu scrisoare recomandată cu aviz, iar scrisoarea expediată în adresa acestuia a fost restituită, în vederea desfășurării normale a procesului, instanța de judecată a dispus citarea publică a pârâților, or în sensul art.108 alin.(1) Cod de procedură civilă, Publicarea în presă se consideră citare legală.

26. Astfel, pârâții, fiind în mod legal citați despre data, ora, locul ședinței de judecată, fapt confirmat prin avizul publicitar anexat la dosar, pârâții nu s-au prezentat şi nu au comunicat instanței motivele neprezentării sale.

27. La caz, instanţa de judecată reţine că potrivit art.205 alin. (1) şi (4) Cod de procedură civilă, *Participanţii la proces sînt obligaţi să comunice din timp instanţei judecătoreşti motivul imposibilităţii de a se prezenta în şedinţă de judecată şi să prezinte probele care dovedesc motivul; Dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absenţa acestuia.*

28. Tot în acest sens se invocă şi prevederile art.206 alin.(3) Cod de procedură civilă, potrivit cărora, *Dacă pîrîtul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanţa o examinează în lipsa acestuia.*

29. Având în vedere normele enunţate mai sus, raportate la situaţia de fapt, precum şi ținând seama că pârâții au fost înștiințată, în mod legal despre data, ora, locul desfășurării ședinței de judecată, dar nu s-au prezentat și n-au comunicat motivele neprezentării sale, instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

30. La caz, instanța de judecată relevă inclusiv regula rolului activ pe care participanții la proces, titulari ai unui interes material și/ sau procesual trebuie să-l manifeste în proces, atât sub aspectul motivării pretențiilor sale cât și sub aspectul participării în proces, odată ce aceștia au fost înștiințați despre faptul examinării cauzei. Nemijlocit Curtea Europeană, în jurisprudența sa privind admisibilitatea cererilor parvenite către Curte, statuează asupra necesității părților de a manifesta un rol activ în procesul realizării drepturilor sale. Procedura în faţa Curţii are un caracter contradictoriu. Astfel, părţile – reclamantul şi pârâtul, trebuie să-şi susţină argumentele atât în fapt cât şi în drept. În cazul în care o parte omite să producă probele sau informaţiile solicitate de Curte, ori să prezinte, din proprie iniţiativă, informaţii pertinente sau, dă dovadă în alt fel de lipsă de participare efectivă la procedură, Curtea poate trage, din comportamentul său, concluziile pe care le consideră adecvate.

31. Astfel, pârâții fiind înștiințați despre examinarea cauzei civile, nu au realizat un comportament activ în proces, neprezentându-se în ședința de judecată.

Aprecierea instanţei de judecată:

32. *Audiind explicațiile participanților la proces, apreciind argumentele întru susținerea pretențiilor formulate şi ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite*

parţial cererea de chemare în judecată înaintată de Gruşca Ecaterina împotriva lui Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina în calitate de intervenient accesoriu Sula Ivan privind demolarea bunului, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată, reieşind din următoarele considerente:

33. În conformitate cu prevederile art.130 alin.(1-3) Cod de procedură civilă, *Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege; Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor; Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

34. Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

35. Potrivit art.240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, *La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii; Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

36. Potrivit art.1 din Primul Protocol adițional la CEDO, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa de cât pentru o cauză de utilitate publică şi în condițiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internațional.

37. În conformitate cu art.9 Cod Civil, alin.(1) *Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile;* alin.(2) *Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice, f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.*

38. Conform art.46 alin.1 și 2 al Constituției, *Dreptul la proprietate privată, precum şi creanţele asupra statului, sînt garantate; Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă şi prealabilă despăgubire.*

39. Potrivit art.500 alin.(1-3) Cod Civil, *Proprietarul are drept de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra bunului; Dreptul de proprietate este perpetuu; Dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terţ*

40. Articolul 501 alin.(1-2) Cod Civil, prevede că, *Proprietatea este, în condiţiile legii, inviolabilă; Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condiţiile legii.*

41. După cum rezultă din dosar, precum și din explicațiile participanților la proces prin contractul de vînzare-cumpărare nr.5364 din 22.04.2019 Grușca Ecaterina împreună cu soțul său Sula Ivan au devenit proprietari al bunului imobil situat în *****, fapt înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 23.04.2019 cu nr.cadastral***** (f.d.10).

42. Potrivit certificatului din Registrul bunurilor imobile eliberat la 25.08.2023 Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina sunt proprietarii ai bunului imobil înregistrat cadastral cu nr. *****, situat în ***** (f.d.12).

43. În virtutea dreptului de proprietate, proprietarul este îndreptățit să efectueze cu bunurile sale, în principiu, orice acțiuni. Dar realizarea prerogativelor proprietarului în deplinătatea lor poate să se reflecte negativ asupra intereselor altor membri ai societății, precum și asupra societății în întregime. Din aceste considerente legiuitorul a recurs la stabilirea unor îngrădiri în exercitarea dreptului de proprietate.

44. Astfel, temelia îngrădirilor dreptului de proprietate se conține la art. 46 alin. (5) din Constituție, conform căruia, *Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecţia mediului înconjurător şi asigurarea bunei vecinătăţi, precum şi la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.*

45. Deci, se constată că în temeiul art.500 alin.(3), dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terţ. Scopul principal în stabilirea îngrădirilor dreptului de proprietate constă în crearea condițiilor necesare pentru a face posibilă o conlocuire a membrilor societății.

46. Printre îngrădirile dreptului de proprietate se enumeră şi dreptul de vecinătate, care reprezintă o limitare legală a dreptului de proprietate şi cu o sferă de aplicare redusă. Acesta se explică prin faptul că normele dreptului de vecinătate sunt aplicabile numai între proprietarii terenurilor sau bunurilor imobile vecine.

47. Vecinătatea este o stare de fapt care generează anumite drepturi şi obligaţii pentru proprietarii terenurilor sau altor bunuri imobile de unde se pot produce influențe reciproce.

48. Pentru asemenea situații legea instituie pentru proprietarii terenurilor vecine sau a altor bunuri imobile obligația generală de a se respecta reciproc.

49. Potrivit art.35 alin.(1) din Legea privind activitatea sanitară veterinară nr.221 din 19.10.2007 este stipulat că, *Proprietarii, deţinătorii sau îngrijitorii de*

animale au obligaţia să respecte şi să aplice cerinţele sanitare veterinare şi alte norme privind adăpostirea şi îngrijirea animalelor din exploataţii, grădini, parcuri zoologice şi rezervaţii ori din aglomerările temporare de animale sau pe perioada păşunatului, în scopul respectării cerinţelor fiziologice şi de comportament ale acestora, potrivit cerinţelor sanitare veterinare în domeniul protecţiei şi asigurării bunăstării animalelor.

50. Din materialele cauzei rezultă că la 04.04.2022 de către agentul constatator Maievschii Sergiu a fost întocmit procesul-verbal de cercetare la fața locului a bunului imobil situat în *****. În acest proces-verbal se indică că în interiorul bunului imobil amplasat pe adresa menționată s-au executat lucrări de construcție a anexei auxiliare la imobilul dat cu dimensiunile 6x4, faptul dat fiind confirmat prin fototabelul anexat la acest proces-verbal (f.d.53-55).

51. Ca urmare, prin Hotărârea Judecătoriei Bălți nr.4-254/2022 din 19.12.2022 a fost recunoscut vinovat Ceban Afanasie de săvârșirea contravenției prevăzute de art.179 Cod contravențional, fiindu-i stabilită sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale, ceea c constituie 12500 lei, fără aplicarea măsurii de siguranță în temeiul art.439/6 Cod contravențional - demolarea construcției neautorizate.

52. Instanța de judecată atestă că la 21.06.2022 Agenția Națională Pentru Siguranța Alimentelor a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție seria AA nr.007674 în privința lui Ceban Afanasie unde agentul constatator Balan Alexei a stabilit că în ***** a fost încălcată Legea 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitară veterinară art.35 alin.(1). Încălcarea Regulamentului de întreținere a animalelor productive și păsări pe teritoriul mun.Bălți, Decizia Consiliului municipal Bălți nr.5/15 din 24.06.2010, titlul 2, cap.5, p.19. La fel prin procesul-verbal dat s-a constatat că cet.Ceban Afanasie întreține în propria gospodărie un număr mai mare de pui, rățuște, care în continuare sunt comercializate. Acest fapt formează incomodități vecinilor (miros neplăcut, insecte). Astfel Ceban Afanasie încalcă cerințele legislației în vigoare (f.d.19).

53. La 31.05.2023 Agenția Națională Pentru Siguranța Alimentelor a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție seria AA nr.007678 în privința lui Ceban Ecaterina unde agentul constatator Balan Alexei a stabilit că în ***** a fost încălcată Legea 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitară veterinară art.35 alin.(1). Încălcarea Regulamentului de întreținere a animalelor productive și păsări pe teritoriul mun.Bălți, Decizia Consiliului municipal Bălți nr.5/15 din 24.06.2010, titlul 2, cap.5, p.19. Ceban Ecaterina întreține în propria gospodărie un număr mai mare de boboci de gâscă făcând incomodități vecinilor (miros neplăcut). Astfel Ceban Ecaterina încalcă cerințele legislației în vigoare (f.d.18).

54. La caz potrivit art. 586 Cod Civil, *Proprietarii terenurilor vecine sau ai altor bunuri imobile învecinate, pe lîngă respectarea drepturilor şi obligaţiilor prevăzute de lege, trebuie să se respecte reciproc. Se consideră vecin orice teren sau alt bun imobil de unde se pot produce influenţe reciproce.*

55. Conform art.588 alin.(1-2) Cod Civil, *Proprietarul poate cere interzicerea ridicării sau exploatării unor construcţii sau instalaţii despre care se poate afirma cu certitudine că prezenţa şi utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra terenului său; Dacă construcţia sau instalaţia a fost ridicată respectîndu-se distanţa de la hotar stabilită de lege, demolarea sau interzicerea exploatării acestora poate fi cerută doar în cazul în care afectarea inadmisibilă s-a produs în mod evident.*

56. Articolul 598 alin.(1-3) Cod Civil, *Orice construcţie, lucrare sau plantaţie se poate face de către proprietarul terenului numai cu respectarea unei distanţe minime de 60 de cm faţă de linia de hotar, dacă nu se prevede altfel prin lege sau regulamentul de urbanism, astfel încît să nu se aducă atingere drepturilor proprietarului vecin; Arborii, cu excepţia celor mai mici de doi metri, a plantaţiilor şi a gardurilor vii, trebuie sădiţi la distanţa stipulată de lege, de regulamentul de urbanism sau de obiceiul locului, dar care să nu fie mai mică de 2 metri de linia de hotar; În caz de nerespectare a distanţei prevăzute la alin.(1) şi (2), proprietarul vecin este îndreptăţit să ceară demolarea construcţiei sau scoaterea ori tăierea la înălţimea cuvenită a arborilor, plantaţiilor ori gardurilor pe cheltuiala proprietarului terenului pe care acestea sînt ridicate.*

57. Astfel, în acord cu reglementările legii citate supra instanța de judecată învederează că, în cazul atentării inadmisibile, proprietarul terenului atentat poate cere demolarea unei construcții, interzicerea exploatării unei construcții, cu condiția ca această atentare să fie produsă în mod evident.

58. Tot aici instanța de judecată constată că, reclamantul invocă influența negativă a construcției neautorizate efectuate de către pârâți, asupra bunei conviețuire a acestora prin faptul că această construcție destinată creșterii a unui număr mare de păsări fapt ce provoacă incomodități reclamantei și familiei sale.

59. E de menționat că potrivit probelor prezentate la materialele cauzei cum sunt procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.04.2022, Hotărârea Judecătoriei Bălți Hotărîrea Judecătoriei Bălți nr.4-254/2022 din 19.12.2022, proces-verbal cu privire la contravenție seria AA nr.007674 din 21.06.2022, proces-verbal cu privire la contravenție seria AA nr.007678 din 31.05.2023 atestă cert faptul că pârâții au încalcă cerințele legislației în vigoare, Legea 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitară veterinară art.35 alin.(1), Regulamentului de întreținere a animalelor productive și păsări pe teritoriul mun.Bălți.

60. Prin urmare, Grușca Ecaterina, solicitând la data de 01.09.2023 demolarea construcției neautorizate amplasate pe terenul vecin, a prezentat în fața instanței probe necesare și suficiente care demonstrează acea atentare asupra bunului său, la fel, că această atentare este una inadmisibilă, este evidentă, fapt ce face imposibilă tolerarea acestei influențe inadmisibile.

61. Instanța de judecată remarcă că prevederile legale mai sus-citate privind dreptul de vecinătate indică situațiile când se poate cere demolarea unei construcții de către proprietarul terenului învecinat, și anume proprietarul terenului învecinat poate cere desființarea construcții ca urmare a producerii unor influențe inadmisibile și evidente asupra bunului său, precum și ca urmare a imposibilității tolerării acestor influențe inadmisibile.

62. În circumstanțele expuse supra instanța de judecată reține că reclamantul este îndreptățit să ceară demolarea construcției auxiliară neautorizată ce aparține lui Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina situată în *****pe terenul cu nr. cadastral cu nr. ***** lângă hotarul cu terenul *****,
odată ce această construcție este neautorizată și cauzează pericol pentru familia reclamantei, deoarece pârâții întrețin un număr mare de păsări de producție cu încălcarea legislației privind numărul de capete admisibile.

63. Prin cererea de chemare în judecată reclamanta Grușca Ecaterina a solicitat încasarea în mod solidar de la Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina a prejudiciul moral în mărime de 20 000,00 lei.

64. În susținerea cerinței de încasarea prejudiciului moral partea reclamantă a invocate faptul că pârâții Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina deși au fost sancționați contravențional, nu sistează activitatea sa în clădirea auxiliară. Condițiile de trai la care este supusă reclamanta și copiii minori în perioada caldă a anului: miros, praf și gălăgie, cauzează cauzează ultimilor un prejudiciul moral în sumă de 20000 lei. La fel copilul Sula Maxim a devenit alergic iar activitatea în continuare a incubatorului duce la agravarea stării sănătății copilului.

65. Conform art.19 alin. (1-5) Codul civil, *În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel; Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat); Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei*

capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic); Pierderea şansei se repară doar dacă ea constă în dispariţia actuală şi certă a unei eventualităţi favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde şansei pierdute şi nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din şansă dacă ea se materializa; Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

66. Potrivit art.1998 alin.(1-4) Codul civil, *Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune; Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege; O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege; Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimţămîntul persoanei vătămate, cu condiţia că persoana cunoştea sau trebuia să cunoască consecinţele rugăminţii sau ale consimţămîntului, şi dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.*

67. În conformitate cu art.2036 alin.(1-2) Codul civil, *În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri; Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.*

68. Conform art.2037 alin. (1)-(3) Codul civil, *Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.*

69. În conformitate cu art.45 alin.(1) Codul contravenţional, *Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie.*

70. Cu referire la prevederile art.1998 alin.(1) Codul civil, rezidă că temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil, care constituie o totalitate de elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

71. Componenţa delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sînt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale, iar lipsa

unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii şi se repară numai prejudiciul care este consecinţă directă a faptei ilicite.

72. Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, *Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

73. În confomitate cu prevederile art.122 alin. (1-2) Cod de procedură civilă, *Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante; Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

74. Analizând argumentele reprezentantului reclamanților în sprijinul pretenției de încasare de la pârâții Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei, instanța de judecată consideră că aceasta urmează să fie admisă parțial.

75. Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că compensația pentru cauzarea prejudiciului moral trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

76. Prin prisma Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu presupune necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie să fie stabilit astfel, încât acesta să aibă efect compensatoriu.

77. Analizând circumstanțele enunțate în raport cu normele de drept supra citate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial capătul pretenției privind încasarea solidară din contul lui Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina în beneficiul lui Grușca Ecaterina prejudiciul moral.

78. În contextul celor expuse și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, instanța de judecată consideră că suma încasată în mărime de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral este una rezonabilă, proporțională în raport cu criteriile stabilite la caz și corespunde circumstanțelor cauzei, fiind menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite şi suma acordată, or despăgubirea trebuie să prezinte o sumă justă, iar cuantumul ei trebuie stabilit astfel încât să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor. Despăgubirea trebuie să repare

prejudiciul suferit de victimă și nu să pedepsească făptuitorul, pentru a evita o dublă sancționare a pârâtului.

79. Normele legale enunțate cu toate că oferă dreptul pentru cel lezat în acordare de despăgubiri, totuşi nu indică să fie acordate aceste despăgubiri în mod automat şi nu indică asupra unui cuantum concret, acesta din urmă se necesită a fi identificat şi stabilit de către instanţă prin prisma probatoriului prezentat de părţi.

80. Drept urmare a constatării întrunirii premizelor și condițiior pentru recuperarea prejudiciului moral, instanța de judecată va acorda reclamantei Grușca Ecaterina, o satisfacție echitabilă în cuantum de 2000 lei.

81. Potrivit art.82 Cod de procedură civilă, *Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

82. Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

83. Potrivit art. 3, lit. e) al Legii taxei de stat №.1216 din 03.12.1992, *Pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter nepatrimonial (sau care nu urmează a fi evaluate) cuantumul taxei de stat constituie – 500% (100 lei).*

84. Raportând normele vizate la caz, este relevant faptul că reclamantul la înaintarea acțiunii în instanță a achitat taxa de stat în mărime de 300,00 lei pentru fiecare pretenție: constatarea faptului încălcării dreptului de vecinătate, demolarea bunului și încasarea prejudiciului moral, fapt confirmat prin ordinele de plată anexate la materialele cauzei.

85. Dat fiind faptul pe parcursul examinării cauzei reclamantul a concretizat solicitările din cererea de chemare în judecată și anume a micșorat pretențiile sale, instanța de judecată va încasa parțial cheltuielile legate de plata taxei de stat la depunerea acţiunii în sumă de 200 lei.

86. În conformitate cu art.96 alin.(1), (1^1) Cod de procedură civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile; Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

87. Totodată au fost achitate serviciile de asistență juridică în mărime de 10000 lei confirmat prin bonul de plată seria QL nr.717088 eliberat de către CA „Guțu Tatiana” pentru serviciile de asistență juridică acordate (f.d.4), ultimul

solicitând în cererea de chemare în judecată încasarea acestor cheltuieli de la pârâți.

88. Astfel, se reiterează că la determinarea cuantumului cheltuielilor de judecată, se va ţine cont în această materie de practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil (cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere şi alţii împotriva României, Raicu împotriva României).

89. Potrivit normelor de drept procesual civil național şi potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, o despăgubire a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică poate fi acordată doar în cazul când vor fi întrunite cumulativ următoarele condiții: a) cheltuielile de judecată pentru asistența juridică au fost efectuate în mod necesar şi real pentru a preveni sau a face să fie remediată o încălcare în ordinea juridică stabilită şi spre a fi constatată o asemenea încălcare de instanța de judecată şi a obține pe această cale, înlăturarea consecințelor ei; b) cuantumul acestor cheltuieli să fie rezonabil, mai precis, pentru a putea fi rambursate, cheltuielile judiciare trebuie să se raporteze la încălcarea constatată prin hotărârea judecătorească, complexitatea cauzei şi cheltuielile au fost făcute, în mod necesar, cu scopul de a preveni sau a redresa faptele decise de instanța de judecată ca reprezentând o încălcare a normelor care guvernează raportul juridic litigios.

90. Având în susținere normele vizate la caz, instanța de judecată consideră necesar de a încasa în mod solidar de la Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina în beneficiului lui Gruşca Ecaterina cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10000 lei.

91. Reieșind din dispoziţiile legale sus menţionate, analizând toate probele în ansamblu, din punct de vedere al veridicităţii şi pertinenţei acestora, instanţa de judecată ajunge la conluzia că cererea de chemare în judecată înaintată de Grușca Ecaterina împotriva lui Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina în calitate de intervenient accesoriu Sula Ivan privind demolarea bunului, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă parțial.

92. Conducînduse de prevederile art.236-241 CPC RM, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite partial cererea de chemare în judecată (concretizată) înaintată de Grușca Ecaterina împotriva lui Ceban Afanasie, Ceban Ecaterina în calitate de intervenient accesoriu Sula Ivan privind demolarea bunului, încasarea

prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Se obligă Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina să demoleze din cont propriu construcţia auxiliară neautorizată situată în *****pe terenul cu nr. cadastral cu nr. ***** lîngă hotarul cu terenul *****.

Se încasează în mod solidar de la Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina în beneficiului lui Gruşca Ecaterina prejudiciul moral în mărime de 2000 de lei.

Se încasează în mod solidar de la Ceban Afanasie şi Ceban Ecaterina în beneficiului lui Gruşca Ecaterina cheltuielile legate de plata taxei de stat la depunerea acţiunii în sumă de 200 (Două sute) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10000 (Zece mii) lei.

În rest pretențiile se resping.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile, de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul Central).

Președintele ședinței,
Judecătorul: **Snejana Dubceac**